

T. C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.11/101-1454 / 3719

Ankara

5 / 8 / 1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 20/7/1999 tarihinde kararlaştırılan "Euro'nun Hukuki Araçlara Etkisi Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki _____ :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	
Esas Kom.	Plan ve Bütçe
Tarih	
K. Md. v. Ç. B.	K. D. B. k. 13.
BAŞKAN	Mehmet

GENEL GEREKÇE

Avrupa Birliği üyelerinin ve Avrupa piyasalarının tek parası Euro 1/1/1999 tarihinde kaydi olarak uygulamaya konulmuş olup, 1/1/2002 tarihinden itibaren ise Euro banknot ve madeni paraların tedavülüne başlanacaktır. Sadece Avrupa değil dünya ekonomisi bakımından da önemli olan ve Türkiye ekonomisi için öncelikle bu bakımdan değerlendirilmesi gereken söz konusu gelişme, 1998 Mayıs ayında Avrupa Ekonomik ve Parasal Birliğine doğru atılmış bulunan adımın sonucudur. Parasal Birliğe geçişin başlangıcı olan 1/1/1999 tarihi ile Birliğe üye devletlerin ulusal paralarını tedavülden kaldıracakları son tarih olan 1/7/2002 tarihine kadar Euro'nun yanısıra tek para sistemine dahil olan 11 devletin (Almanya, Fransa, İtalya, Belçika, Hollanda, Lüksemburg, Finlandiya, İspanya, Avusturya, Portekiz ve İrlanda) ulusal paraları da tedavülde bulunacaktır. Ancak 11 ülkenin ulusal paraları arasındaki döviz kurları 31/12/1998 tarihinde hem birbirine, hem de bu devletlerin bundan böyle tek parası olarak kabul edilen Euro'ya karşı bir daha geri dönüşü olmayacak biçimde sabitlenmiş, böylece söz konusu ulusal paralar (Alman Markı, Fransız Frangı ve diğerleri) Euro'nun birer alt birimi (denominasyonu) sayılmaktadır.

Avrupa Birliğinde Euro'nun yasal statüsünü oluşturan iki tüzükten biri olan 3/5/1998 tarihli ve 974/98 sayılı EC Tüzüğünde, 1/1/1999 ile 31/12/2001 tarihleri arasındaki dönem "geçiş dönemi" olarak tanımlanmış, bu dönemde tek para sistemine dahil olan devletlerin ulusal paralarına ilişkin yasa hükümlerinin yürürlükte olacağı; hukuki araçlarda tek para sistemine dahil devletlerin ulusal paralarına ilişkin kayıtların, aynı ulusal para birimi üzerinden icra edilmesine devam edileceği; Euro'nun kullanılacağını öngören veya Euro'ya dönüştürülmüş işlemlerin gereğinin Euro olarak yerine getirileceği; Parasal Birliğin "geçiş dönemi"nin sonu olan 31/12/2001 tarihinden sonra ise, mevcut herhangi bir hukuki araçta ulusal paraya yapılan göndermenin Avrupa Birliği tarafından 31/12/1998 tarihinde sabitlenmiş ve ilan edilmiş bulunan değişim oranları uygulanarak Euro'ya yapılmış kabul edileceği belirtilmiştir.

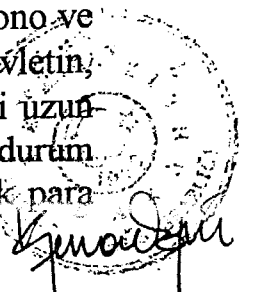
1/1/2002 tarihinden itibaren Euro banknotlar ve madeni paralar tedavüle çıkarılacaktır. Bu tarihten sonraki 6 aylık dönem için, diğer bir ifade ile 1/7/2002 tarihine kadar tek para sistemine dahil devletlerin ulusal paraları hukuki statülerini korumaya devam edecek, ancak bu süre ulusal kanunlarla getirilecek düzenleme ile kısaltılabilecektir.

3/5/1998 tarihli ve 974/98 sayılı EC Tüzüğü'nün gerekçesinde 31/12/1998 tarihinden itibaren Euro ile ulusal paralar arasındaki döviz kurlarının geri dönülmez olarak sabitleneceği ve Euro'nun bu sabit kur oranında ulusal para birimlerinin yerine geçeceği, Euro ile ulusal para birimleri veya ulusal para birimlerinin birbirleri arasında kambiyo kur riskinin söz konusu olmayacağı, Parasal Birliğin geçiş döneminde, diğer bir ifade ile 1/1/1999 ile 31/12/2001 tarihleri arasında ulusal para birimlerinin Euro'nun alt birimleri olarak nitelendirileceği, Euro ile ulusal para birimleri arasında hukuki eşitliğin tam olacağı, Euro ile ulusal para birimlerinin aynı paranın birimleri olduğu açıkça belirtilmiştir.

Aynı şekilde, 1/1/1999 tarihinden itibaren tek para sistemine dahil devletlerin parasının Euro olacağı ve bunun 1998 yılının Haziran ayında kurulmuş bulunan Avrupa Merkez Bankası ve Parasal Birliğe katılan üye devletler Merkez Bankalarının temel hesap birimi olacağı, hesap birimi olarak 100 Cent'e eşit olan Euro'nun 31/12/1998 tarihinde belirlenmiş değişim oranlarına göre ulusal para birimlerinden de oluşmuş sayılacağı hükümlerine yer verilmiştir.

Bilindiği üzere, Avrupa Birliği mevzuatı Birliğe üye olmayan devletleri bağlamamaktadır. Bu durumda Euro'nun kullanıma girmesine ilişkin olarak getirilen bu yasal statünün üye olmayan devlet durumunda olan Türkiye'yi doğrudan bağlaması söz konusu değildir.

Öte yandan, bugün ülkemizde, tek para sistemine dahil olan devletlerin ulusal paraları üzerinden, özellikle Alman Markı ile işlem gören döviz hesapları, dış ticaret işlemleri, akreditifler, banka garantileri, bono ve tahvil ihracı suretiyle özel veya kamu dış borçlanmaları, devletin, bankaların veya üçüncü şahısların yapmış oldukları sözleşmeler gibi uzun vadeli işlemler hacminin oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum göz önüne alındığında, vade başlangıcı 1/1/1999 tarihinden önce tek para

A handwritten signature in dark ink is written over a circular official stamp. The stamp contains text in a circular border, but it is mostly illegible due to the signature and the quality of the scan. The signature appears to be 'K. M. Özdemir'.

sistemine katılan devletlerin ulusal para birimleri üzerinden başlamış olan işlemlerin vade tarihlerinin bu tarihten ve özellikle 1/1/2002 tarihinden sonraya sarkması durumunda ortaya çıkabilecek aksaklıkların, anlaşmazlıkların ve bunlardan doğacak bir belirsizlik ortamının giderilmesinde zorunluluk bulunmaktadır.

Buna göre, Euro'nun kullanıma girdiği 1/1/1999 tarihinden önceki dönemde mevcut olup, bir ulusal para birimine gönderme yapan ve bu Kanunda tanımlanan hukuki araçlar, ulusal paraların tedavülden kaldırılacakları en son tarih olan 1/7/2002 tarihine kadar aynı hüküm ve sonuçları doğurmaya devam edeceklerdir. Ancak, taraflar anlaşarak hukuki araçların gönderme yaptığı ulusal paraları, bu paraların tedavülden kaldırıldıkları en son tarih olan 1/7/2002 tarihinden önce Euro'ya dönüştürebileceklerdir.

1/1/1999 ile 31/12/2001 tarihleri arasındaki geçiş döneminde hukuki ilişkiler ulusal paralar ya da tercihan Euro cinsinden kurulabilecektir. Hukuki ilişkinin tarafları anlaşarak, bu dönemde ulusal paraları Euro'ya ya da Euro'yu ulusal paralara çevirebileceklerdir.

1/1/2002 ile 1/7/2002 tarihleri arasında kurulacak hukuki ilişkilerde ulusal paralara yapılan gönderme Euro'ya gönderme sayılacaktır.

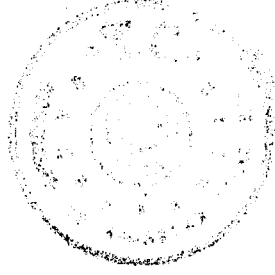
1/1/2002 tarihinden önceki dönemde mevcut olan hukuki araçların gönderme yaptığı ulusal para kayıtları ile 1/1/2002 ile 1/7/2002 tarihleri arasında ulusal paralar üzerinden kurulan ve bu dönemde Euro'ya gönderme yapılmış sayılan hukuki ilişkilerdeki ulusal para kayıtları ise 1/7/2002 tarihinden itibaren otomatik biçimde Euro'ya dönüşecektir.

Euro'nun kullanıma girdiği 1/1/1999 tarihinden önceki dönemdeki hukuki araçların gönderme yaptığı ECU cinsinden meblağların ECU'nun resmen yürürlükten kalktığı bu tarihten itibaren bire bir oranında Euro'ya dönüşmesi gerekecektir.

Dolayısıyla bu Kanun ile, Euro'nun kullanıma girmesi nedeniyle 1/1/1999 tarihinden önce tesis edilmiş olmakla beraber bu tarihten sonra da hükümlerini sürdürecektir olan hukuki araçlar ile Euro'nun kaydi para şeklinde kullanıma girdiği 1/1/1999 tarihinden veya banknot ve madeni para şeklinde tedavüle çıkarıldığı 1/1/2002 tarihinden veya ulusal paraların tedavülden kaldırıldıkları en geç 1/7/2002 tarihinden sonra, 7/2/1992 tarihinde imzalanmış bulunan "Avrupa Birliğini Kuran Antlaşma" uyarınca

Gemal Deyir

1998 yılının Mayıs ayından itibaren tek para sistemine dahil olan Avrupa Birliğine üye devletlerin ulusal paralarına veya Avrupa Topluluğunun hesap birimi olarak da kullanılan kur sepeti olan ECU'ya gönderme yapan hukuki araçların tabi olacağı esas ve usuller belirlenmiştir. Bu suretle, Avrupa ve dünya piyasalarının yeni rezerv parası olarak kabul görecektir. Euro karşısında, bu paranın kullanıma giriş özellikleri hesaba katılarak özel hukuk ve kamu hukukuna ilişkin her türlü işlem ve ilişkilerde yeknesaklık ve belirlilik sağlanması, kamu ve özel sektör ile piyasaların ve kişilerin gerekli hazırlıkları yapmaları amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Bu madde ile, Euro'nun kullanıma girmesi dolayısıyla, Avrupa Ekonomik ve Parasal Birliğine geçişin son aşaması olan 1/1/1999 tarihinden önce tesis edilmiş olmakla beraber bu tarihten sonra da hükümlerini sürdürecektir olan hukuki araçlar ile Euro'nun kullanıma girdiği 1/1/1999 tarihinden veya banknot ve madeni para şeklinde tedavüle çıkarılacağı 1/1/2002 tarihinden veya ulusal paraların tedavülden kaldırılacağı en geç 1/7/2002 tarihinden itibaren, 7/2/1992 tarihinde imzalanmış "Avrupa Birliğini Kuran Antlaşma" uyarınca tek para sistemine dahil olan ve olacak Avrupa Birliğine üye devletlerin ulusal paralarına veya Avrupa Toppluluğunun hesap birimi şeklinde de kullanılmış kur sepeti olan ECU'ya gönderme yapan hukuki araçların tabi olacağı esas ve usullerin belirlenmesi Kanunun amacı olarak belirtilmiştir. Bu suretle, özel hukuk ve kamu hukukuna ilişkin her türlü işlem ve ilişkilerde yeknesaklık ve belirlilik sağlanması, ülkemizde kamu ve özel sektör ile piyasaların ve kişilerin gerekli hazırlıkları yapmaları amaçlanmıştır.

Madde 2- Bu maddede, bu Kanun hükümlerinin, Avrupa Ekonomik ve Parasal Birliğine geçişin son aşaması olan tek para sistemine dahil olan üye devletlerin ulusal paraları veya ECU'ya gönderme yapan hukuki araçları kapsadığı hükme bağlanmıştır. Tek para sisteminin dışında kalan devletlerin ulusal para birimlerine gönderme yapan hukuki araçlar ise kapsam dışındadır.

Madde 3- Maddenin (a) ve (b) bentlerinde, 'Euro' ve 'ECU' tanımları getirilmiş olup; (c) bendinde, Euro'nun kullanıma girmesi dolayısıyla hangi devlet (Almanya, Avusturya, Belçika, Finlandiya, Fransa, Hollanda, İrlanda, İspanya, İtalya, Lüksemburg, Portekiz) para birimlerinin bu olaydan etkileneneğine açıklık getirmek amacıyla "ulusal para birimleri" tanımına yer verilmiştir. Parasal Birliğe üye olup, tek para sistemine de dahil olan devletlerin sayısının, (İngiltere, İsveç, Danimarka, Yunanistan'ın dahil olması gibi) artabileceği ihtimali göz önüne alınarak, para birimlerinin tek tek sayılması yerine genel tanım getirme yolu tercih edilmiştir. Maddenin (d) bendinde, Euro'nun kullanıma girdiği tarihin 1/1/1999 olduğu belirtilmiştir; (e) bendinde ise, Kanunda geçen ve belirli bir hukuki sonucun meydana gelmesine ve dolayısıyla belirli bir amacın

Kurucu

gerçekleştirilmesine yönelik her türlü hukuki işlem de dahil olmak üzere, mevzuat hükümlerini, yargı kararlarını, sermaye piyasası araçlarını ve tüm ödeme araçlarını kapsayan “hukuki araçlar” ifadesine açıklık getirilmiş, maddede geçen “ödeme sistemleri araçları” ifadesi ile kaydi ödeme sistemlerinde kullanılan araçların, “diğer ödeme araçları” ifadesi ile de, Türk Lirası banknot ve madeni paralar hariç olmak üzere kredi kartları gibi ödeme araçlarının da tanıma dahil edilmesi sağlanmıştır.

Madde 4- Ülkemizde Askerlik Kanunu ve bu Kanuna ilişkin yönetmelikler ile gümrük mevzuatında ve diğer bazı mevzuatta, Alman Markı, Fransız Frankı gibi belirli ulusal para birimlerine yapılan göndermeler yer almaktadır. Ulusal paraların 1/1/2002 tarihinden itibaren başlayarak en geç 1/7/2002 tarihinde kaldırılmış olacağı ve ECU’ya yapılan her göndermenin, 1/1/1999 tarihinden itibaren bir Euro eşittir bir ECU oranıyla Euro’ya yapılan gönderme olarak kabul edileceği ilkesi göz önüne alınarak, bu gibi düzenlemelerin taranarak ayrı ayrı değiştirilmesi yoluna gidilmesini önlemek amacıyla bu maddenin birinci fıkrası getirilmiştir.

İkinci fıkrası ile de Avrupa Birliğinin 17/6/1997 tarihli ve 1103/97 sayılı EC Tüzüğü’nün 2 nci maddesinde, Avrupa Topluluğunun hesap birimi olarak zaman zaman kur sepeti şeklinde kullanılan ECU’nun 1/1/1999 tarihinden başlayarak bire bir oranında Euro’ya dönüşeceği kuralı göz önünde bulundurularak, bu kuralın ülkemize yansımalarına açıklık getirmek üzere bu düzenleme getirilmiştir. “Özel ECU” ve “resmi ECU” kavramları arasında doğabilecek farklardan kaynaklanan bir belirsizliğe neden olmamak için, bu Kanunda düzenlenen ECU’nun “resmi ECU” olduğunu vurgulayan bir açıklama yapılmıştır.

Madde 5- Hukukumuzda genel olarak kabul gören “sözleşmelerin devamlılığı” (pacta sunt servanda) ve “akit serbestisi” ilkelerinin Euro’nun uygulamaya konulması dolayısıyla mevcut sözleşme ve hukuki işlemlerde de aynen uygulanmasını sağlamak herhangi bir belirsizliğin doğmasını önlemek amacıyla bu hüküm getirilmiştir. Ulusal para birimi veya ECU üzerinden aktedilmiş herhangi bir sözleşme veya diğer hukuki işleme ilişkin olarak, taraflardan herhangi birinin, Euro’nun kullanıma girdiğini, Parasal Birliğin üçüncü aşaması olan tek paraya geçişi kabul eden üye devletlerin yasal para birimi niteliğini kazandığını veya ulusal para biriminin tedavülden kaldırıldığını veya ulusal para birimi ya da ECU için belirlenen FIBOR, PIBOR ve ECU-LIBOR gibi faiz oranlarının yerine 1/1/1999 tarihinden itibaren piyasalarca belirlenecek yeni referans faiz

oranlarının geçtiğini, ayrıca bu faiz oranlarının belirlenmesinde farklı yöntemlerin benimsendiğini ileri sürerek, sözleşme veya bir diğer hukuki işlemin şartlarında esaslı bir değişiklik yapıldığı iddiası ile sözleşmenin gereklerini yerine getirmekten kaçınamayacağı, ancak bir hukuki ilişkide tarafların iradelerinin uyuşması halinde sözleşmede veya diğer hukuki işlemlerde arzu ettikleri değişiklikleri yapabilecekleri, bu madde hükmü ile açıklığa kavuşturulmuştur.

Madde 6- Bilindiği gibi “Lex Monetae” kuralı kaynağını uluslararası hukuktan, varlığını ise devletin parası üzerindeki egemenliğinden almaktadır. Her devletin, parası üzerinde uluslararası hukuktan gelen, tek, mutlak ve bölünmez bir yetkisi bulunmaktadır. Bu yetkisi dahilinde her devlet kendi parasını kendisi tanımlamakta, kendisi basmakta ve kendisi tedavüle sokmaktadır. Bu konuda diğer devletlerin yapması gereken, parayı ihraç eden devletin yaptığı tanımı kabul etmek ve bu tanıma uymaktan ibarettir.

“Lex Monetae” kuralı İsviçre’de olduğu gibi bazı hukuk sistemlerinde açık bir biçimde yer almıştır (İsviçre Milletlerarası Özel Hukuk Kanunu madde 147/1). Buna karşın, Amerika Birleşik Devletleri’nde olduğu gibi bazı hukuk sistemleri söz konusu kurala açık bir biçimde yer vermemekle beraber, bu ülkelerin mahkemeleri “Lex Monetae” kuralını uygulamaktadırlar. Ancak bu ikinci gruba giren ülkelerde dahi, hukuki kesinlik ve güvenliğin sağlanması amacıyla Lex Monetae kuralının Euro’ya ilişkin olarak özellikle hüküm altına alındığı gözlenmektedir. Bu görüşten hareketle başlangıçtan itibaren doğru kuralın uygulanmasını, uygulamacıların ve karar verme durumundaki kişilerin aydınlanmasını sağlamak, tereddütleri önlemek ve yol göstermek amacıyla 6 ncı maddenin birinci fıkrasındaki düzenlemeye ihtiyaç duyulmuştur.

Diğer taraftan, Avrupa Birliği, Ekonomik ve Parasal Birliğin son aşamasının başlangıcı ile kullanıma girmiş olan Euro’nun hukuki çerçevesinin belirlenmesi amacıyla 17/6/1997 tarihli ve 1103/97 sayılı ve 3/5/1998 tarihli ve 974/98 sayılı iki EC tüzüğü yayımlamıştır. Bu iki tüzük, hangi paraların ne şekilde kullanımda ve tedavülde bulunacağı, halen tedavüldeki paraların ne kadar süreyle dolaşımda kalacağı ve bir paranın değiştirilmesi halinde ise mevcut ulusal paraların hangi oranlarda değiştirilebileceği, paranın itibari değerinin ne olacağı gibi hususları düzenlemektedir. Avrupa Birliğinin Euro’nun hukuki çerçevesine ilişkin anılan tüzüklerinde yer alan düzenlemelerin Türk hukuk sisteminde de geçerli olacağını ve uluslararası bir uyumazlıkta Avrupa Birliği mevzuatının, genel geçerliliğe sahip Lex Monetae ilkesi uyarınca öncelikle

uygulanma hakkına sahip olduğunu belirlemek, ayrıca paranın tedavül ve kullanım şartları bakımından da ihraç devleti hukukunun göz önünde bulundurulmasını sağlamak amacıyla birinci fıkra hükmü düzenlenmiştir.

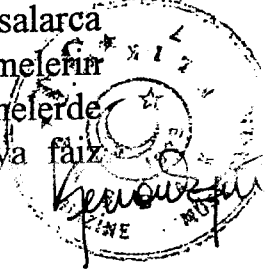
Öte yandan, paranın, borcun kapsamı üzerinde meydana getireceği etki, ikinci fıkrayla borcu doğuran ilişkinin esasına uygulanacak hukuka tabi kılınmıştır. Zira, paranın borcun miktarı ve kapsamı üzerindeki etkisi milletlerarası özel hukukta ilke olarak borcun esasını ilgilendiren bir husus olup, akit statüsüne tabi bulunmaktadır. Bu düzenleme yapılmamış olsaydı, aynı sonuca 2675 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanunun ilgili maddelerinin uygulanması sonucunda da ulaşılabilmesi mümkündü. Getirilen ikinci fıkrayla hem 2675 sayılı Kanun ile uyum sağlanmış, hem de anılan Kanunda öngörülen ilkenin özel olarak uygulanmasının tereddüte yer vermeyecek şekilde düzenlenmesine imkan tanınmıştır.

Ödeme parasının ödeme yeri hukukuna tabi kılınmış olması, milletlerarası özel hukukun bir diğer genel esasıdır. Ödeme parasının tayini borcun özülüyle değil, fakat ifasıyla ilgili bir husustur. Bu nedenle borcun hangi parayla ödeneceği hususu, ödemenin (ifanın) yapılacağı yer hukukuna tabi kılınmıştır. Ayrıca, bu kural "Yabancı Para Borçlarına İlişkin Avrupa Sözleşmesi" tarafından da benimsenmiştir. Üçüncü fıkrayla getirilen bu düzenleme konuya açıklık getirmektedir.

Avrupa Birliği düzenlemelerine gönderme yapan genel nitelikli bu madde, Avrupa Birliğinin anılan düzenlemelerindeki ayrıntıların, bu Kanunun 8 inci maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak tebliğ ile düzenlenmesine de olanak sağlayacaktır.

Madde 7- Tek para sistemine dahil olan Avrupa Birliğine üye devlet ulusal paralarının bu Birlik tarafından belirlenen değişim oranları üzerinden Euro'ya dönüştürüleceği göz önüne alınarak, bu kapsamda yapılacak işlemler ile bu işlemlerin yapılması sırasında bankaların her ne nam altında olursa olsun lehlerine alacakları paraların Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinden istisna edilmesini teminen 7 nci maddenin (a) bendi düzenlemesi getirilmiştir.

Diğer taraftan, Euro'nun kullanıma girmesi nedeniyle mevcut bir sözleşmede tarafların kendi iradeleriyle gerekli değişiklik ve eklemeleri yapabilecekleri ve ulusal para birimi veya ECU için belirlenen Fibor, Pibor, Mibor ve ECU-Libor gibi faiz oranlarının yerine piyasalarca belirlenecek yeni referans faiz oranlarının geçmesi nedeniyle sözleşmelerin buna göre değiştirebileceği hususları göz önüne alınarak, sözleşmelerde tek para sistemine dahil olan devletlerin para birimlerine ve/veya faiz

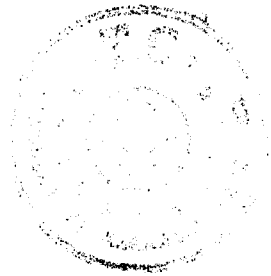

konusuna gönderme yapan hükümlerle ilgili olarak yeniden düzenlenecek kağıtlar hakkında, Damga Vergisi Kanunu ve Harçlar Kanunu hükümlerinin uygulanmayacağına ilişkin (b) bendi hükmü getirilmiştir.

Madde 8- Tek para sistemine dahil olan Avrupa Birliğine üye devletlerin ulusal para birimlerinin veya ECU'nun Euro'ya çevrilmesi usulü, ulusal paraların hangi süreyle tedavülde kalacağı, Euro'nun kullanıma girdiği tarihten itibaren hukuki ilişkinin taraflarının hak ve yükümlülükleri, mevcut veya aktedilecek olan Devlet dış borçlanmalarında takip edilecek yöntemin belirlenmesi gibi hususlarda kendi görev ve yetki alanları çerçevesinde Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve/veya Merkez Bankası tarafından düzenleme yapılmasını ve düzenlemelerin de bu konuda çıkarılacak tebliğlerle gerçekleştirilmesini teminen 8 inci madde hükmü getirilmiştir.

Madde 9- Euro 1/1/1999 tarihinde kullanıma girmiş ve tek para sistemine dahil devletlerin ulusal paralarına veya ECU'ya gönderme yapan hukuki araçlara etkisi bu tarihten itibaren görülmeye başlanmıştır. Açıklanan nedenle bu maddede, Kanunun 1/1/1999 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği belirtilmiştir.

Madde 10- Yürütme maddesidir.

EURO'NUN HUKUKİ ARAÇLARA ETKİSİ HAKKINDA KANUN TASARISI

Amaç

Madde 1- Bu Kanunun amacı, “Avrupa Birliğini Kuran Antlaşma” uyarınca tek para sistemine dahil olan Avrupa Birliğine üye devletlerin ulusal paralarına veya ECU’ya gönderme yapan hukuki araçların, Euro’nun kullanıma girmesi nedeniyle ortaya çıkabilecek sonuçlar bakımından tabi olacağı esas ve usulleri belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Kanun, Euro’nun kullanıma girmesinin tek para sistemine dahil olan devletlerin ulusal paralarına veya ECU’ya gönderme yapan hukuki araçlar üzerindeki etkilerini kapsar.

Tanımlar

Madde 3- Bu Kanunda yer alan;

- a) Euro: Avrupa Birliğini Kuran Antlaşma uyarınca tek para sistemine dahil olan Avrupa Birliğine üye devletlerin parasını,
- b) ECU veya Avrupa Para Birimi: Avrupa Birliği Konseyinin 22/12/1994 tarihli ve 3320/94 sayılı EC Tüzüğü ile tanımlanan Avrupa Topluluğunun hesap birimi olarak da kullanılan ve 1/1/1999 tarihinden itibaren yürürlükten kalkmış olan kur sepetini,
- c) Ulusal para birimleri: Tek para sistemine dahil olan üye devletlerin kendi para birimlerini,
- d) Euro’nun kullanıma girdiği tarih: Tek para sisteminin başlangıç tarihi olan 1/1/1999 tarihini,
- e) Hukuki araçlar: Hukuki ilişkileri kuran veya düzenleyen veya etkileyen kanun ve diğer mevzuat hükümlerini, yargı kararlarını, idari işlemleri, tek taraflı hukuki işlemleri, sözleşmeleri, sermaye piyasası araçlarını, kıymetli evrakı, ödeme sistemleri araçlarını, diğer ödeme araçlarını ve hukuki sonuç doğuran diğer her türlü işlemleri, ifade eder.

Ulusal para birimine ve ECU'ya yapılan göndermeler

Madde 4- Kanunlarda ve diğer mevzuatta ulusal para birimlerine yapılan bütün göndermeler, ulusal paraların tedavülden kaldırıldıkları tarihten itibaren, Avrupa Birliği tarafından geri dönülmez şekilde sabitlenerek belirlenen ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından da ilan edilen değişim oranı uygulanarak Euro'ya yapılmış olarak kabul edilir.

Euro'nun kullanıma girmesiyle, hukuki araçlarda ECU'nun 3 üncü maddenin (b) bendinde yapılan tanımına gönderme yapıldığı takdirde, ECU bire bir oranında Euro'ya dönüşür. Hukuki araçlarda ECU'ya yapılan göndermeler, taraflarca aksi kararla tırılmadığı takdirde, Avrupa Topluluğunda hesap birimi olarak da kullanılan kur sepetine gönderme olarak kabul edilir.

Sözleşmelerin ve diğer hukuki işlemlerin devamlılığı

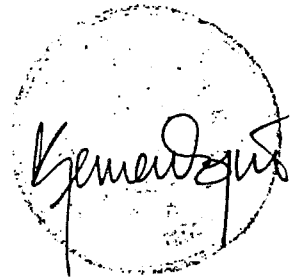
Madde 5- Euro'nun kullanıma girmesi veya ulusal para birimlerinin tedavülden kaldırılarak tek para sistemine dahil Avrupa Birliğine  ye devletlerde Euro'nun tek para birimi olma niteliğini kazanması veya ulusal para birimi ya da ECU için belirlenen faiz oranının veya oran belirleme yönteminin değişmesi, mevcut sözleşmenin veya diğer hukuki işlemlerin taraflarından birine, sözleşmeyi veya hukuki işlemi tek taraflı olarak değiştirme veya fesih hakkını vermez.

Kanunlar ihtilafı

Madde 6- Ulusal paranın tanımı, o parayı ihraç eden devletin hukukuna tabidir. Euro'nun tanımı Avrupa Birliği hukukuna tabidir.

Paranın, borcun kapsamı üzerinde meydana getireceği etkiler borç ilişkisine uygulanacak hukuk tarafından belirlenir.

Ödemenin hangi parayla yapılması gerektiği ödeme yeri hukukuyla belirlenir.

Vergi ve harç istisnaları

Madde 7- Bu Kanun kapsamında;

a) Ulusal para birimlerinin Euro'ya dönüştürülmesine ilişkin işlemler ile bu işlemlerin yapılması sırasında her ne nam altında olursa olsun lehe alınan paralar hakkında 13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu hükümleri,

b) Euro'nun kullanıma girdiği tarihten önce veya sonraki dönemde ulusal para birimi cinsinden akdedilmiş sözleşmeler ile gerçekleştirilmiş diğer hukuki işlemlerde ulusal para birimine, komisyon, faiz ve diğer masraflara gönderme yapan hükümlerin Euro cinsinden değiştirilmesi için düzenlenecek kağıtlar hakkında 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu ile 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu hükümleri,

uygulanmaz.

Yetki

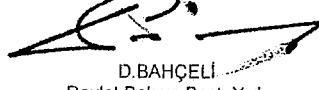
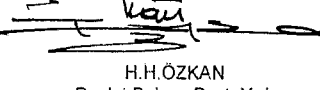
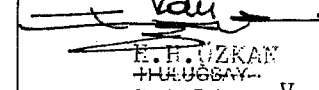
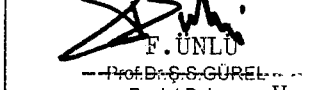
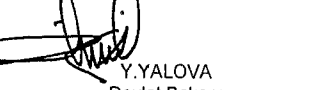
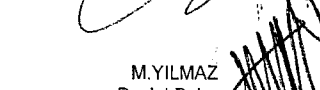
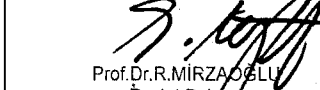
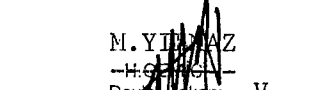
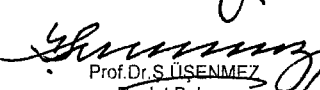
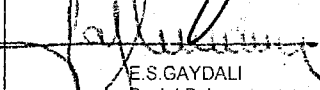
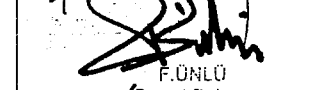
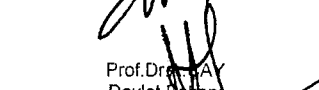
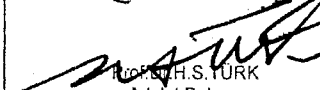
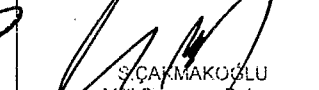
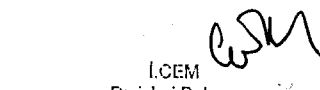
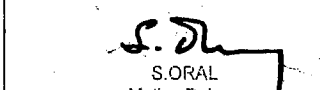
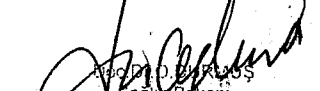
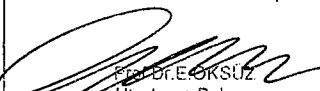
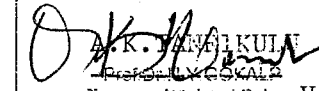
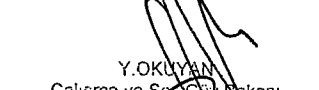
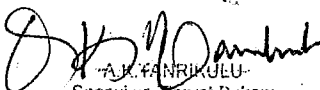
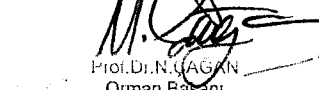
Madde 8- Kanunlar ve diğer mevzuatla kendilerine verilen görev ve yetkiler kapsamında Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve/veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, bu Kanun hükümlerinin uygulanması ve işleyişiyle ilgili tedbirleri almaya ve çıkarılacak tebliğler ile gerekli düzenlemeleri yapmaya yetkilidir.

Madde 9- Bu Kanun 1/1/1999 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 10- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BÜLENT ECEVİT
BAŞBAKAN

 D. BAĞÇELİ Devlet Bak.ve Başb.Yrd.	 H.H. ÖZKAN Devlet Bak.ve Başb.Yrd.	 M.C. ERSÖMER En. ve İkt. Kay. Bak.ve Başb.Yrd.	 E.H. UZKAN Devlet Bakanı V.
 Prof.Dr.T. TOSKAY Devlet Bakanı	 M. KEÇECİ Devlet Bakanı	 F. ÜNLÜ Devlet Bakanı V.	 S. SOMUNCUOĞLU Devlet Bakanı
 Y. YALOVA Devlet Bakanı	 M. YILMAZ Devlet Bakanı	 Prof.Dr.R. MİRZA OĞLU Devlet Bakanı	 R.K. YÜCEL Devlet Bakanı
 M. YILMAZ Devlet Bakanı V.	 Prof.Dr.S. ÜŞENMEZ Devlet Bakanı	 E.S. GAYDALI Devlet Bakanı	 F. ÜNLÜ Devlet Bakanı
 Prof.Dr. A.Y. YALOVA Devlet Bakanı	 M.A. YILMAZ Devlet Bakanı	 Prof.Dr.H.S. TÜRK Adalet Bakanı	 S. ÇAKMAK Mili Savunma Bakanı
 S. ANTAN İçişleri Bakanı	 İ. CEM Dışişleri Bakanı	 S. ORAL Maliye Bakanı	 M. BOSTANCI Millî Eğitim Bakanı
 K. YILMAZ Bayındırlık ve İskan Bakanı	 Prof.Dr.D. R. K. YILMAZ Sağlık Bakanı	 Prof.Dr.E. OKSUZ Ulaştırma Bakanı	 A.K. YILMAZ Tarım ve Köylüleri Bakanı V.
 Y. OKUYAN Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı	 A.K. YILMAZ Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M. İ. TALAY Kültür Bakanı	 E. MUMCU Turizm Bakanı
 Prof.Dr.N. ÇAGAN Orman Bakanı	 E. YILMAZ Çevre Bakanı		